

IN MEMORIAM

Prof. dr. sc. Franjo Kožul**(29. 10. 1928. – 9. 7. 2004.)**

Devetog srpnja 2004. godine u Mostaru, nakon kraće bolesti, preminuo je dr. Franjo Kožul, redoviti profesor Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu i Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Duboko dirnuti viješću o smrti dragog nam kolege, uvjereni smo da smo ne samo izgubili izuzetnog prijatelja već i velikog znanstvenika i profesora.

Prof. Franjo Kožul rodio se 29. listopada 1928. godine u Uzarićima, općina Široki Brijeg, gdje je završio pučku školu. Srednju (učiteljsku) školu završava u Mostaru, a nakon toga je obavljao razne funkcije u SNO Lištica i Mostar. 1951. izabran je za tajnika Sreskog komiteta NO a nakon dvije godine postavljen je za ravnatelja Zavoda za socijalno osiguranje. 1956. godine preuzeo dužnost ravnatelja Srednjoškolskog đачkog doma, a 1957. biran je za tajnika Općinskog komiteta SKJ. 1961. godine postavljen je za šefa kabineta predsjednika Glavnog odbora SSRN BiH u Sarajevu. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu a 1963. godine biran je za asistenta na predmetu sociologija na Visokoj školi političkih nauka u Sarajevu. Izradio je disertaciju *Centralizam i decentralizacija u jugoslavenskoj privredi* i obranio je 1965. god. na Fakultetu političkih nauka u Zagrebu dobivši stupanj doktora znanosti. Specijalističko usavršavanje pohađao je na Institutu za socijalne studije u Den Haagu.

Prof. Kožul je u martu 1966. godine bio izabran za docenta na Fakultetu političkih nauka na predmetu Nauka o upravi, a 1970. godine na istom fakultetu izabran je za izvanrednog profesora na predmetu Teorijske osnove sociologije.

1976. godine izabran je u zvanje redovitog profesora na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu na predmetu Nauka o društvu. U tom razdoblju je obnašao i dužnost prorektora Univerziteta u Sarajevu.

Na Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru dolazi 1995. godine, gdje sve do svoje smrti predaje na predmetu Upravna znanost.

Prof. Kožul dao je veliki doprinos u znanstveno istraživačkom radu, osobito iz oblasti prava, sociologije i filozofije. O tome svjedoče brojni znanstveni radovi objavljeni kako u domaćim tako i u stranim stručnim publikacijama. Od važnijih djela treba izdvojiti *Politička kultura, Ideje i stvarnost socijalizma, Demokracija i povijesna odgovornost komunista, Žena u Bosni i Hercegovini, Nacija i religija, Procesi na selu te Birokracija vladavine bez vlasništva*.

Bio je istaknuti član uredništva znanstvenog časopisa *Pregled*, a obnašao je i dužnost predsjednika udruženja sociologa BiH i SFRJ.

Osobitu pozornost posvetio je pitanju nacije, nacionalnog i međunacionalnog odnosa. Problem međunacionalnih odnosa bio je stalno prisutan u njegovim radovima, a posebno fenomen međunacionalnih odnosa u BiH.

Izuzetno važan rad prof. Kožula opsežna je monografija "Žena u samoupravljanju", koja spada u prve korake ka rasvjetljenju jednog pitanja koje je nedopustivo zanemareno, posebno kad je u pitanju rad na istraživanju položaja žene u socijalnom prostoru BiH.

Ovo navođenje podataka o našem dragom kolegi je ono što je pristupačno jednostranom pogledu i što predstavlja službenu stranu života. Međutim, da bi se dobila vjerna slika o životu i radu prof. Kožula, potrebno je navesti da je u zadnje vrijeme trajala jedna iscrpljujuća borba s bolešću u obitelji.

Kako u takvim teškim okolnostima vrednovati čovjeka?

Možemo ga cijeniti po tome kakav je imao odnos prema ljudima i prema radu. Iako sam izložen teškim brigama, uvijek je našao razumijevanja i za brige drugih. Svojim životom je svjedočio da velike teškoće ili lome osobu ili je kuju. Ali, na tom teškom putu može se primijeniti gorka istina izrečena u riječima filozofa: kažu da je svaki čovjek kovao svoje sreće, samo što sudbina jednom daje i čekić i gotovo usijano gvožđe, a drugi ga mora kovati često hladno, a često i golom pesnicom.

Za sve ono što je prof. Kožul, u tako teškim osobnim prilikama dao našoj znanosti, našem fakultetu, iskazujemo mu veliku zahvalnost, a nadasve veliko poštovanje i trajnu uspomenu među nama. Naš fakultet s ponosom ističe da je na tom znanstvenom području u osobi prof. Kožula imao izvrsnog čovjeka i stručnjaka, ali s bolom konstatira činjenicu da ga je izgubio.

Vesna Popović, mlađi asistent Pravnog fakulteta u Mostaru